

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE

ETAPA NAȚIONALĂ

9-14 aprilie 2023

CLASA a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I (10 de puncte)

Scrieți, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Cel mai ridicat grad de urbanizare (>75%) dintre țările din Africa este înregistrat în:
a. Algeria b. Egipt c. Libia d. Niger
2. Tipul de localizare industrială care permite un acces ușor de la rezidență la locul de muncă, însă stânjenește evoluția teritorială a industriei este cel în:
a. alternanță b. balanță c. pană d. paralel
3. Existența unor spații periurbane denumite shanty - towns sunt întâlnite în:
a. Cape Town b. New Delhi c. New York d. Rio de Janeiro
4. Tipul de sat denumit „ciflik” este întâlnit:
a. pe litoralul Bursa - Izmir și Peninsula Balcanică
b. pe litoralul Bursa - Izmir și Peninsula India
c. pe litoralul Salonic - Atena și Peninsula Italia
d. pe litoralul Salonic - Atena și Peninsula Arabia
5. Cel mai mare producător european de huiă este:
a. Cehia b. Franța c. Marea Britanie d. Polonia
6. Cea mai scurtă rută maritimă, care leagă Atlanticul de Nord-Est de Pacificul de Est, traversează statul:
a. Egipt b. Indonezia c. Malaezia d. Panama
7. Este încadrat în categoria resurselor energetice:
a. apatit b. cositor c. thoriu d. wolfram
8. Este un dezavantaj al navetismului:
a. modernizarea căilor de comunicație
b. procesul de omogenizare socială
c. prelungirea artificială a zilei de muncă
d. existența mediilor rezidențiale calitativ superioare
9. Malnutriția este frecventă în special în țările cu:
a. creșteri lente de populație și nivel modest de dezvoltare economică
b. creșteri lente de populație și nivel ridicat de dezvoltare economică
c. creșteri rapide de populație și nivel modest de dezvoltare economică
d. creșteri rapide de populație și nivel ridicat de dezvoltare economică
10. Există un conflict intern care opune îndeosebi țăranii aborigeni puterii centrale în statele:
a. Jamaica și Honduras b. Mexic și Nicaragua
c. Mexic și Peru d. Panama și Honduras

Subiectul al II-lea (20 puncte)

1. Cu privire la petrol, o resursă cunoscută și utilizată din Antichitate, precizați:
a. două etape din geneza petrolului;
b. trei modalități de utilizare a petrolului până în secolul al XIX-lea.
2. În coloana A sunt enumerate denumiri de câmpuri petroliere, iar în coloana B denumiri de țări. Asociați cifra corespunzătoare câmpurilor petroliere din coloana A, cu litera corespunzătoare țărilor aparținătoare din coloana B (după modelul 6 – h).

A

1. Alberta
2. Dahra
3. Ghawar
4. Hassi Messaoud
5. Kirkuk

B

- a. Algeria
- b. Arabia Saudită
- c. Canada
- d. Federația Rusă
- e. Irak
- f. Libia
- g. Venezuela

3. Rocile au reprezentat încă din antichitate sursa principală utilizată de oameni pentru diverse construcții. În prezent, mai frecvent folosite sunt: marmura, granitul, calcarul, argila, nisipurile.

Precizați:

- a. câte un mod de utilizare pentru fiecare rocă menționată;
- b. două cariere de exploatare a marmurei din Munții Apenini.

4. Pentru șisturile bituminoase, precizați:

- a. categoria resurselor din care fac parte, după modul de utilizare;
- b. un argument care susține alegerea răspunsului de la punctul a;
- c. un factor restrictiv pentru valorificarea lor.

Subiectul al III-lea (20 puncte)

Analizați cu atenție harta de mai jos și scrieți, pe foia de concurs, răspunsurile la următoarele cerințe.

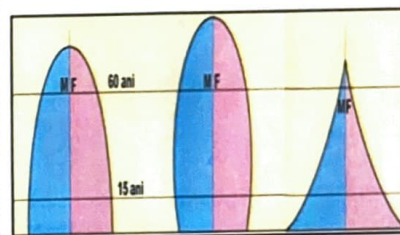
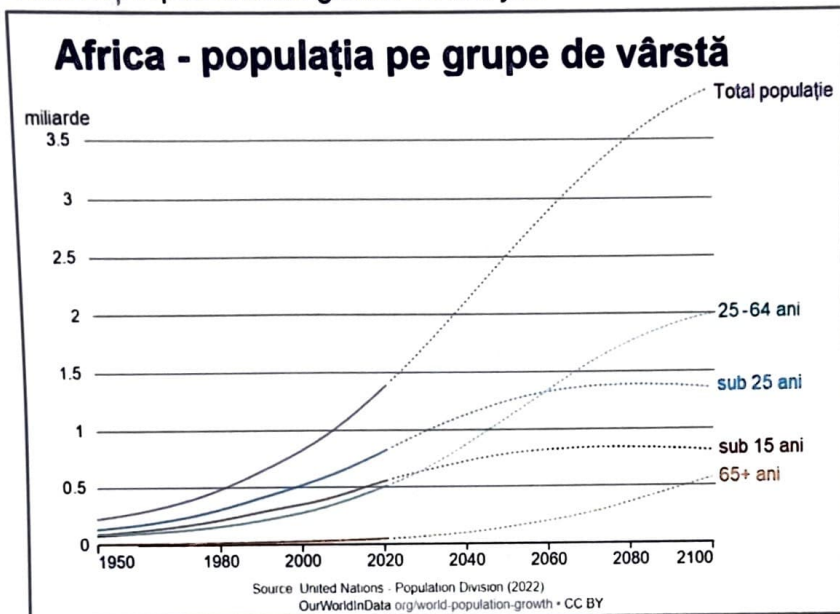
1. Numiți teritoriile alipite la statul marcat, pe hartă, cu litera A în perioada 1995-2000.
2. Precizați literele cu care sunt marcate, pe hartă, statele care revendică enclava teritorială localizată în zona Munților Karakorum.
3. Precizați litera corespunzătoare statului care adaugă o componentă importantă la „Drumul petrolului” care pornește din Orientul Mijlociu spre Japonia.
4. Precizați numele statului observator în cadrul Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) și litera cu care este marcat, pe hartă.
5. Precizați numele statului din Peninsula Arabă care manifestă control asupra strâmtorii Ormuz și litera cu care este marcat, pe hartă.
6. Menționați titulatura și modalitatea de stabilire a conducătorului statului marcat, pe hartă, cu litera F.
7. Precizați litera cu care este marcat, pe hartă, statul african care are zona economică exclusivă mai mare decât suprafața teritoriului său.
8. Precizați numele statului care și-a schimbat denumirea de Volta Superioară, după al doilea Război Mondial, și litera cu care este marcat, pe hartă.

9. Precizați literele cu care sunt marcate, pe hartă, statele pentru care fluviul Zambezi formează graniță naturală.

10. Precizați denumirea populațiilor aflate în conflict etnic în statul marcat, pe hartă, cu litera V.

Subiectul al IV-lea (20 puncte)

Analizați reprezentările grafice de mai jos.

a b c
Modele de piramide ale vârstelor după grupele majore de populație (prelucrare după D. Waugh, 2000)

Evoluția populației pe grupe de vârstă la nivelul continentului Africa (1950-2100)

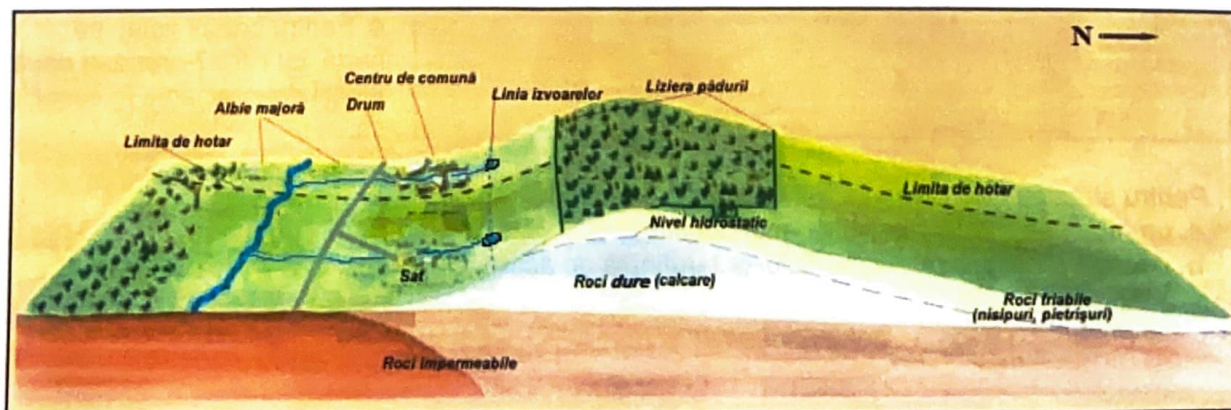
Pe baza reprezentărilor de mai sus, răspundeți la următoarele cerințe:

- Având în vedere grupele majore de populație ale continentului Africa, precizați în ce model de piramidă a vârstelor se încadrează populația continentului în anul 2020 și, conform previziunilor, se va încadra în anii 2060 și 2100.
- Prezentați două argumente care susțin fiecare alegere făcută la punctul 1.
- Precizați în ce categorie demografică (tip demografic) se încadrează populația continentului Africa, în anul 2000, pe baza raportului dintre grupele de vârstă și numărul de persoane pentru fiecare grupă de vârstă la nivelul continentului.
- Prezentați un argument pentru alegerea făcută la punctul 3.
- Prezentați un argument care susține afirmația: „Progresul în educația globală contează acum pentru dimensiunea populației globale în secolul al XXI-lea”.

Subiectul al V-lea (20 puncte)

A. Caracteristica de natură culturală a satului este esențială pentru că în sat „se răsfrânge toată mentalitatea unui popor, este oglinda civilizațiunii lui” (după D. N. Corodeanu, citat S. I. Nistor, 2000).

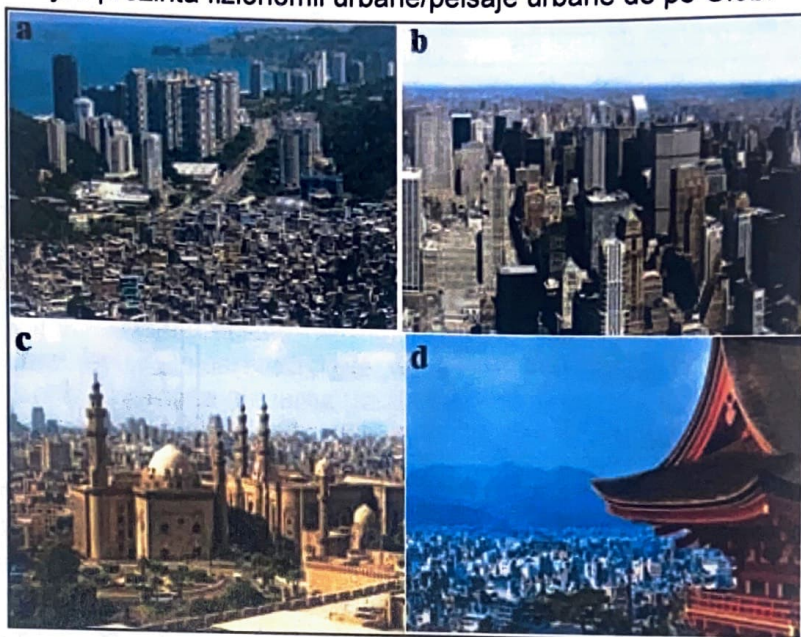
Analizați desenul geografic de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe.

Precizați:

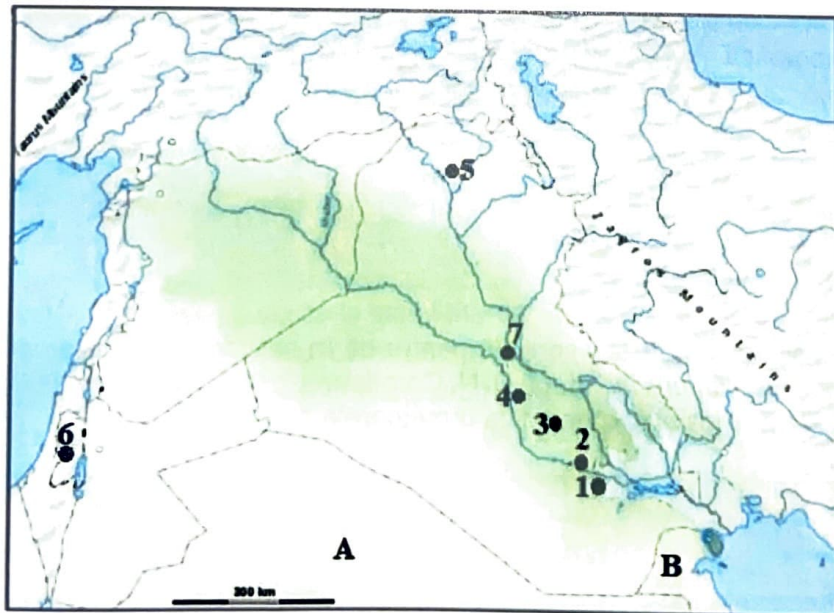
- a. trei condiții externe care stau la baza genezei satelor;
- b. trei factori restrictivi ai extinderii habitatelor rurale ilustrate în desen.

B. Imaginile de mai jos prezintă fizionomii urbane/peisaje urbane de pe Glob.

1. Identificați tipul de fizionomie urbană/peisaj urban sugerat de imaginile: a, b, c, d.
2. Pentru fizionomiile urbane/peisajele urbane reprezentate în imaginile notate cu literele c și d precizați o caracteristică comună.
3. Pentru fizionomiile urbane/peisajele urbane reprezentate în imaginile notate cu literele a și b precizați o caracteristică prin care se diferențiază.

C. Pe harta de mai jos sunt notate cu litere, țări, și cu cifre, foste și actuale orașe apărute în perioada antică.

Răspundeți la următoarele cerințe:

1. Pentru orașele notate, pe hartă, cu cifre de la 1 la 5 precizați doi factori care au condus la apariția și evoluția lor.
2. Prezentați factorul care a condus la dispariția orașului notat, pe hartă, cu cifra 1.
3. Pentru orașul notat, pe hartă, cu cifra 6 argumentați afirmația că „reprezintă un conglomerat confesional”.
4. Pentru orașul notat, pe hartă, cu cifra 7 precizați două funcții determinante în evoluția sa.

5. Pentru statele marcate, pe hartă, cu literele A și B, prezentați:
 - a. un factor de mediu restrictiv pentru locuire;
 - b. o formă de degradare a mediului determinată de activitățile antropice.